

Zárthelyi dolgozat I.

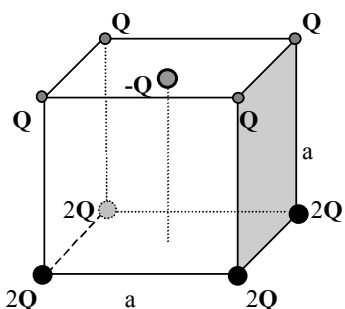
I. Fizikus 2000-2001. II. félév

Elektrosztatika

1. Egy a oldalú kocka csúcaiban nyolc töltés van rögzítve. Felső síkjában négy Q töltés, alsó síkjában négy $2Q$ töltés helyezkedik el. A felső sík közepén m tömegű, $-Q$ töltés pillanatnyilag áll, de elengedjük és szabadon mozoghat.

a) Mekkora sebességgel halad ($v_0 = ?$) át ez a töltés a kocka középpontján? Mennyi ekkor a gyorsulása ($a = ?$)? **15 pont**

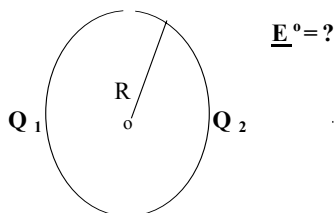
b) Hol van az egyensúlyi helyzet ($d_{\text{egys.}} = ?$) és mennyi ekkor a sebessége ($v_{\text{max}} = ?$)? **15 pont**

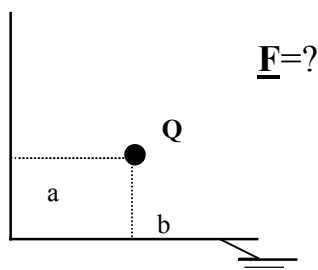
$v_0 = ? ; a = ?$
 $v_{\text{max}} = ? ; d_{\text{egys.}} = ?$

2. Két R sugarú félgűrű még éppen nem érintkezik, s így alkotnak közel egy teljes körgűrűt. A félgűrűkre különböző (Q_1 illetve Q_2) töltést viszünk fel.

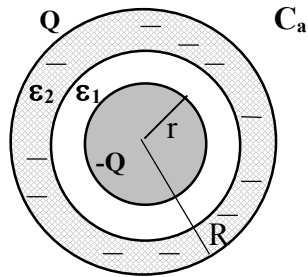
Mekkora lesz a térerősség ($\underline{E} = ?$) a gűrű közepén? **20 pont**

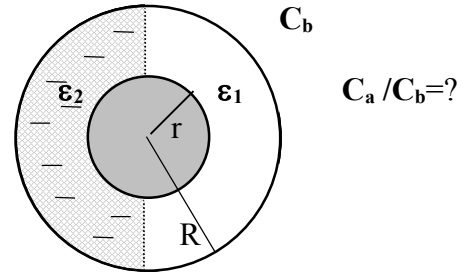
3. Két végtelen egymásra merőleges, földelt, vezetőfelsíkből kialakított sarok közelében helyezünk el egy Q töltést, az egyik felsíktől a , a másik felsíktől b távolságban. Mekkora és milyen irányú erő hat a töltésre ($\underline{F} = ?$)? **25 pont**

4. Egy gömbkondenzátor belső gömbje r sugarú, külső fegyverzete R sugarú. A fegyverzetek közötti teret félig ϵ_1 , félig ϵ_2 dielektrikummal töltöm ki két féleképpen. Egyszer gömbszimmetrikusan (a. ábra), egyszer síkszimmetrikusan (b. ábra), osztom ketté a gömbövet. Mekkora a kétféle kondenzátor kapacitásának az aránya ($C_a/C_b = ?$)? **25 pont**

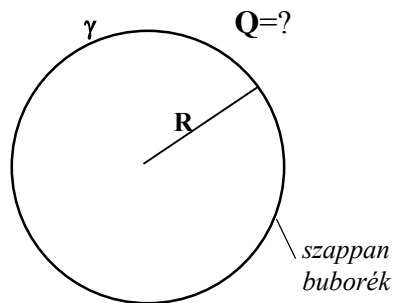

a) ábra

b) ábra

5. Egy $R = 5$ cm sugarú szappanbuborék $\gamma = 0.02$ J/m² felületi feszültségű oldatból készült, amelynek felületén Q töltést oszlattunk el. Így elértük, hogy a külső légnyomás és a buborékon belüli gáz nyomás megegyezzen. (A kapilláris nyomás: $p_k = 4\gamma/R$). Mekkora a Q ?

20 pont

Összpontszám: 120 pont

(Ponthatárok: 1- 49p-ig, 2 -50p-tól, 3 -60p-tól, 4 -75p-tól, 5 -90p-tól)

Budapest, 2001 március 27. 12¹⁵ -14⁰⁰

Kojnok József